

Domače vesti

Zadušnica

Na Novega leta dan se bo brala zadušnica v cerkvi sv. Krištine ob 10. uri zjutraj za pokojno Mary (Minka) Gerl, ob devetiletnici njene smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se opravila udeležijo.

Zaroka

Mr. in Mrs. John Stopar iz 21170 Tracy Ave. sporočata, da sta se zaročila njiju hčerka Mildred in Mr. John Jagodnik, sin Mr. in Mrs. Anton Jagodnik st., 20750 Tracy Ave. Bilo srečno!

Na božični večer sta se zaročila Miss Stannie Rudolph, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Rudolph iz 15317 Shiloh Rd. in Mr. Edward Gorenc, sin Mr. in Mrs. Frank Gorenc na 6303 Carl Ave. Bilo srečno!

Vile rojenice

Pri družini Mr. in Mrs. Anthony Pavli na 1071 E. 71 St. so se zglasile vile rojenice in pustile za božične praznike lepo darilo—zalo hčerko, ki je drugi otrok v družini. Dekliško ime mlade mamice je bilo Margaret Jereb. Mati in dete se dobro počutita in se nahajata v Women's bolnišnici. Naše čestitke!

Vile rojenice so se zglasile pri družini Mr. in Mrs. Frank Godic, 6211 Glass Ave., in pustile v spomin krepkega sinčka-prvorojenca. Mati, katere deklško ime je bilo Josephine Climperman, in dete se dobro počutita v Woman's bolnišnici. Tako so v drugi grandpa in grandma poznana Mr. in Mrs. Louis Climperman, ki vodita grocerijsko trgovino na 1150 Noorwood Rd. in Mr. in Mrs. Frank Godic st., ki vodita gostilno na 1273 E. 55 St. Cestitamo!

Čitalnica SDD

Knjižničar čitalnice Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. sporoča, da bo čitalnica odprta nocoj mesto jutri večer in sicer radi starega leta večer.

Bolezen

Poznani Mr. Jim Sepic st., se nahaja v sobi št. 311 Charity bolnišnice, kjer bo moral ostati nekaj tednov. Prijatelji ga lahko obiščejo, ni mu pa želimo, da bi kmalu popolnoma okreval!

Zopet doma

Iz bolnišnice se je vrnila na svoj dom Mrs. Frances Fabian iz 392 E. 161 St., kjer jo prijateljice sedaj lahko obiščejo.

Izjalovljen beg

Štirje zamorci, ki se nahajajo v okrajni ječi pod obtožbo raznih zločinov, so pred par dnevi poskušali izvršiti izpad iz zapor, ki pa se je izjalovil. Včeraj so vsi štirje priznali poskušeni beg. Aretirana sta bila tudi neka ženska in neki moški, ki sta četvorici preskrbela dve žagi in druge pripomočke, s katerimi se je nameraval izvršiti izpad iz zapor.

20c za kvart mleka

S 1. januarjem se bo mleko v Clevelandu zopet podražilo, in sicer za 1 cent, kar pomeni, da bo kvart na dom dostavljenega mleka veljal 20 centov. Mlekarije poročajo, da so bile prisljane zvišati ceno farmerjem, ker obstoja velika konkurenca za razpoložljivo mleko od strani drugih ohijjskih mest.

Wallace naznanil, da bo kandidat tretje stranke

Kandidiral bo za predsednika, da obvaruje deželo vojne in depresije

CHICAGO, 29. dec.—Henry A. Wallace je nocoj naznanil, da bo neodvisen predsedniški kandidat in sicer s programom za mir in blagostanje.

Bivši podpredsednik Zedinjenih držav je v radio govoru udaril po obeh glavnih strankah, demokratski in republikanski, rekoč:

"Nobene prave borbe ni med Trumanom in kakšnim republikancem. Oba zagovarjata politiko, ki odpira vrata vojni v naši življenski dobi in sigurno obeta vojno našim otrokom."

Wallace je poudaril, da ni bil mir, nikoli toliko ogrožen kot je baš sedaj in pristavil, da se tej grožnji Amerika lahko zoperstavi z novo politično opredelitvijo, ki zahteva, da se organizira novo politično stranko.

"Vsled tega nocoj naznanjam, da bom kot neodvisen kandidat kandidiral leta 1948 za predsednika Zedinjenih držav."

Ko je z gornjimi besedami končal in uradno naznanil svojo kandidaturo, je Wallace izjavil, da so ga na tisoči in tisoči urgirali, naj stopi v to veliko borbo.

Radio postaja "Tribune" ni oddajala govora

Wallaceu so svetovale, da kandidira, organizacija Progressivne Citizens of America in nova Progressivna stranka v Chicagu.

Radio postaja v Chicagu WGN (Chicago Tribune), preko katere je Wallace naznanil svojo kandidaturo, ni hotela oddajati izjave bivšega podpredsednika, ampak jih je preložila Mutual Broadcasting Sistemu, katerega del je tudi WGN.

Direktor postaje je pojasnil razloge, vsled katerih se Wallaceov govor ni oddajal v celoti. Rekel je, da bi to bilo v nasprotju s politiko radio postaje, ki ne želi oddajati političnih govorov.

"Ako bi mi oddajali Wallaceove kontroverzne izjave, bi bili primorani, da damo isto pravico osebam, ki želijo odgovoriti Wallaceu," je rekel direktor postaje in pristavil, da se bo z gotovostjo oddalo vse, kar bo Wallace rekel, ako bo to časniškarske važnosti.

Kdaj bi bil Wallace pripravljen se umakniti

Na časniškarski konferenci po svoji radio oddaji je Wallace rekel, da bo umaknil svojo kandidaturo, "ako bo katera od obeh glavnih strank postala pred volitvami stranka miru."

Rekel je tudi, da bo nova stranka, ki za sedaj še nima imena, podpirala progresivne demokratske kandidate za kongres.

Na vprašanje nekega časniškarka, ako upa, da bo izvoljen, je Wallace odgovoril:

"Vedno je upanje."

Bivši podpredsednik je izjavil, da bo nova stranka imela svojo konvencijo enkrat spomladi. Wallacea so urgirale, naj sprejme kandidaturo, delegacije iz 18 raznih držav in iz distrikta Columbijskega. Iz Wallaceovih krogov so izjavili, da so se delegacije, večinoma delavske, se-

OBSODBE V SLOVENIJI RADI TIHOTAPSTVA ZLOČINCEV PREKO MEJE

PRAGA, 29. dec.—"Tanjug" poroča, da se je v Ljubljani završila obravna-va proti skupini, ki je bila obtožena, da je spravljala vojne zločince iz Slovenije v Avstrijo.

Med obtoženci je bil katoliški duhovnik Valentin Stikler, ki je bil obsojen na sedem let zapor s trdim delom, po prestani kazni pa bo izgnan iz Jugoslavije v Nemčijo.

Nekateri izmed obtoženih so bili obsojeni v zapor od šest mesecev do šest let, dva člana skupine pa sta bila oproščena.

ANTI-KOMUNISTIČNI IZGREDI V ANKARI

ANKARA, Turčija, 27. dec.—Danes je vdrlo v tukajšnjo univerzo okrog 10.000 protikomunističnih demonstrantov, ki so prišli k odstopu pet profesorjev in se spustili v boj s policijo, ki je ustavila njihov pohod pred sovjetsko ambasado.

Demonstracije je organizirala Narodna protikomunistična dijaška zveza in je bila vsakega teden dni trajajoče kampanje med dijaštvom in v časopisju.

OGROMNE BUČE RASTEJO NA RUSKIH FARMAH

MOSKVA, 27. dec.—Neko poročilo iz sovjetske kolektivne farme blizu Taškenta pravi, da so tam pridelali bučo, ki vaga 125 funtov.

Ta buča je ena največjih v naporih, da se dosežejo čim večji in težji poljedelski pridelki. Na kolektivni farmi rastejo buče težke od 33 do 39 funtov. "Navadna" čebula, ki raste na tej farmi, pa je težka 14 unčev, dočim je mnogo čebul, ki vagajo dve funti. Nekateri sladki krompirji pa so težki 44 funtov.

ležali v svojih zimskih oblekah v ruskem snegu."

Nova stranka se bo borila proti vojnim netilem, proti obvezni vojaški službi in zagovarjala bo program blagostanja in varnosti, je dejal Wallace.

"Borim se proti Trumanovi doktrini in Marshallovemu načrtu kot se jih izvršuje, ker delita Evropo v dva sovražna tabora. Tisti, katere politično kupujemo s hrano, nas bodo kmalu pustili na cedilu."

Wallace je poudaril, da Zedinjene države ne bodo nikoli popolnoma varne, dokler se ne ustanovi pravi mir med našo deželo in Rusijo, in dokler se ne ustanovi mednarodna policija, ki bi bila bolj močna kot pa vojaška sila katere koli države.

Glede nazivanja naprednih ljudi z "ruskimi petokolonci" je Wallace rekel:

"Mi nismo za Rusijo in ne za komunizem, toda priznati moramo hitlerjevske metode, ko jih vidimo v naši lastni deželi. Mi obsojamo osebe, ki se ukvarjajo s takšnimi metodami nazivanja, kot sovražnike človeštva, ki bi rajši tretjo svetovno vojno, kot pa da se vršijo napori za mirno ureditev nesoglasij."

Grški gerilci vdrli v Konico

ATENE, 29. dec.—Oddelki grške demokratske armade (gerilci) so vdrli v predmestja Konice in obnovili obleganje mesta, potem ko so monarhistične čete uspele izvršiti prodor skozi obroč in poslale obkoljeni posadki ojačenja.

Iz grškega monarhističnega glavnega stana sedaj že poročajo, da število gerilcev znaša nad 29.000 od katerih, da se 15.000 nahaja v severozapadni Grčiji.

Pri svojem novem obleganju Konice so gerilci blokirali cesto Joannina-Konika, pet milj od Kalpaki. Na tem področju so se vršile ogorčene borbe, ko so monarhisti poskušali izvršiti vdor do Konice.

Oddelki grške demokratske armade so zavzele hiše v južnem delu Konice, pravijo monarhistična poročila.

Konico napadajo gerilci z artilerijo, dočim so monarhisti vrgli v borbo letala.

Predstavnik monarhistične vlade je izjavil, da Konika ne bo padla v roke "upornikom". Na isti način se je izrazil tudi vojni minister George Satriatos.

Novi uradniki

Društvo "Vipavski raj," št. 312 SNPJ je na svoji letni seji izvolilo sledeče uradnike za leto 1948: Andrej Božič, predsednik; John Strancar ml., podpredsednik; John Strancar st., 716 E. 159 St., tajnik; Krist Marc, blagajnik; nadzorniki: Louis Cebren, predsednik, Krist Lokar in Louis Petrovič. Zdravniki: Rottar, Skur in Opaskar. Seje se vrše vsako tretjo soboto v mesecu v Slovenskem domu na Holmes Ave. in društvo bo tudi v bodoče podpiralo vse napredne ustanove.

Na letni seji društva "V boj," št. 53 SNPJ so bili izvoljeni sledeči odborniki za prihodnje leto: Frank Barbič, predsednik; John Sore, podpredsednik; Joseph F. Durn, 15605 Waterloo Rd., tajnik; John Zajc, blagajnik; Anton Ivančič, zapisnikar; nadzorniki: Frank Zavrnšek, predsednik, Louis Lamut in Joseph Lozar. Društveni zdravnik je dr. S. R. Siegel.

Samostojno podporno društvo "Dosluzenci" je izvolilo sledeči odbor za leto 1948: Andrew Lekšan, predsednik; Frank Virant, podpredsednik; John J. Kikol, tajnik-blagajnik; 19012 Mohawk Ave. IV 6271; Frank Kuhar, zapisnikar; nadzorniki: Frank Brinovec, Frank Kuhar in Jacob Branisel; Martin Kostanjšek, zastavonoša; zastopnik za Klub društev SND Frank Virant, za Klub društev fare sv. Vida Michael Klemenčič.

Gen. Bolton umrl

Na svojem zimskem letovišču v South Carolini je umrl nena- doma, zadet od možganske kapi, brigadir general Newell C. Bolton, star 59 let, ki je bil brat pred osmimi leti umrlega clevelandskega kongresnika Chester C. Boltoa. Pokojni izhaja iz stare clevelandске družine. Truplo bo pripeljano v Cleveland in pokopano na Lake View pokopališču.

Busi na E. 105 St.

S 15. januarjem se bodo na E. 105 St. odpravili stari vozovi električne železnice in poslej se bo transport na omenjeni ulici vršil z električnimi busi.

TRUMANOV ZDRAVNIK BIL MED ŠPEKULANTI NA ŽITNI BORZI

Njegovo ime na novem seznamu, ki ga je objavil Anderson

WASHINGTON, 29. decembra.—Poljedelski tajnik Clinton P. Anderson je danes objavil nov seznam špekulantov na žitni borzi, v katerem se med ostalimi nahaja Trumanov osebni zdravnik brigadir general Wallace H. Graham. Druga odlična osebnost na seznamu je governor H. B. Maw iz države Utah.

V novem seznamu se nahaja vsega skupaj 99 imen, med katerimi je 80 uradnikov in uslužbencev zvezne vlade, ostali pa so uradniki in uposlenci državnih in občinskih vlad.

Dr. Graham kupil 60.000 bušljev pšenice

Kot razvidno iz poročila, je bil dr. Graham tekom minulega septembra trikrat v špekulacijskih transakcijah na žitni borzi, v katerih je šlo skupno za 60.000 bušljev pšenice.

Trumanov osebni zdravnik je takoj po objavi seznama z njegovim imenom podal izjavo, da je omenjene transakcije napravil njegov zastopnik (broker) brez njegove vednosti in da mu je takoj, čim je zvedel zanje, naročil, da žito prodaja.

Pristavil je, da ob sedanjem času ne poseda nobenih interesov na žitni borzi in prav tako noben član njegove družine.

Governor Maw je kupil 5.000 bušljev pšenice

Governor Maw je glasom Andersonovega seznama 17. septembra na žitni borzi kupil 5.000 bušljev pšenice in jo že naslednjega dne prodal.

Seznam ki je bil objavljen danes, je že tretji, odkar je bivši minnesotski governor Stassen, ki je tudi aspirant za republikansko predsedniško nominacijo, prišel na dan z javno obtožbo, da vladni uradniki in ljudje, ki imajo dostop k zaupnim informacijam o vladnem nakupovanju raznega blaga, špekulirajo na blagovnih borzah.

Med uradniki na seznamu je med ostalimi neki klerik v zveznem davčnem uradu z imenom Harold B. McDonald, čigar oče je poljedelski komisar države Texas. Večina ostalih federalnih uradnikov, ki so v novem seznamu, služi izven Washingtona.

V JUGOSLAVIJI OBSODILI ŽIVEŽNE ŠPEKULANTE

BEOGRAD, 27. dec.—Okrajna sodnija na Sušaku je danes obsodila na smrt z ustrelitvijo tri trgovce, ki so špekulirali s hrano in jo prodajali državnim trgovinam za osebni profit.

Obstreljen v ropu

Včeraj ob 6. uri zvečer sta prišla v delavnico za pranje avtomobilov na 3107 W. 117 St., katero lastuje 51-letni Jordan Rančov, dva moška in brez vsakega svarila začela streljati na lastnika, potem pa planila k registru, pobrala denar in zbežala v avtomobilu. Priči streljanju sta bila Rančova žena Nellie, stara 45 let, in njegov pomočnik Nick Penčev, star 59 let. Ena krogla je Rančeva zadela v vrat in ga kritično ranila. Policija sodi, da sta roparja svoj čas delala v omenjeni avtomobilski pralnici.

Metodisti želijo sporazum z Rusijo

KANSAS CITY, 29. dec.—Metodistična federacija socialne akcije, ki pravi, da ne zagovarja ne kapitalizem in ne komunizem, ampak želi pokristjaniti družbo, je danes sprejela resolucijo, s katero zahteva izboljšavo odnosov med Ameriko in Sovjetsko zvezo potom dobre volje in razumevanja.

Urednik časopisa "The Methodist Church" dr. Charles E. Schofield je bil predsednik konvencije komisije za sovjetsko-ameriške odnose.

Resolucija je bila predložena 98 delegatom na konvenciji in z njo je obenem bila obsojena obvezna vojaška služba, ki da samo neti sedanji kritični mednarodni položaj. V resoluciji se dalje zahteva, da se takoj preneha z izdajanjem atomskih bomb.

Na konvenciji so vnaprej pre- rokovali, da bo federacija označena za "prevratno," ker so ji časnikarji posvetili nenavadno pozornost.

Na konvenciji so bile sprejete tudi druge resolucije, med katerimi je tudi resolucija, s katero se zahteva, da se takoj odpokliče Myron Taylorja, predsednikovega osebnega poslanca pri papežu, ker da vatičanska propaganda vodi v "popolno sveto vojno proti Rusiji."

125 FUNTOV TEŽKA VODNA BUČA PRIDELANA

MOSKVA, 26. dec.—Iz Taškenta se poroča, da je bila na neki kolektivni farmi pridelana vodna buča, ki tehta 125 funtov. To pa ni edini rekorden primer na dotični farmi. Pridelane so bile tudi 33 do 39 funta težke buče, čebule, tehtajoče od 14 unč do dva funta, in sladki krompir, ki tehta 44 funtov.

65 OSEB OB ŽIVLJENJE V TAJFONU NA PACIFIKU

MANILA, 26. dec.—To mesto in ostale kraje na Filipinskih otokih je zadel tajfun, v katerem je izgubilo življenje 65 oseb.

ANGLIJA BO SKLENILA VEČ TRGOVINSKIH POGODB

LONDON, 29. dec.—Predsednik trgovinskega odbora J. Harold Wilson je danes izjavil, da se nada, da bo Anglija po sklenitvi trgovinske pogodbe z Rusijo, ki je bila podpisana preteklo soboto, sklenila še kakšnih 20 ali pa 30 takšnih pogodb z ostalimi deželami.

Wilson je izjavil, da je Anglija pripravljena skleniti trgovinske pogodbe z vsako deželo, "ki ima nekaj za prodati, kar mi potrebujemo in ki je pripravljena, da v zameno vzame naše izdelke."

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON \$311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROCNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

V POUK IN SVARILO

Kot smo že poročali je sodnija umaknila injunkcijo proti Hrvatski bratski zajednici, največji podporni organizaciji američkih Hrvatov, ki šteje nad 100,000 članov. Poročilo smo posneli iz pittsburskega "Narodnega Glasnika" in kot je sedaj razvidno iz uradnega glasila "Zajedničar," je res sodnija odločila v prid legalno izvoljenemu novemu odboru organizacije.

Odlok sodnije pomeni, da lahko novo-izvoljeni odbor prevzame upravo Bratske zajednice. S tem je manjšinska skupina, ki je na pretekli konvenciji bila tepena in je volitve bojkotirala, doživela poraz.

Kot je znano, je manjšinski blok poskušal na vse načine, da bi preprečil ogromni večini članstva, da si na demokratičen način izvoli svoj novi odbor. Znano "rdeče strašilo" je bilo vrženo v to kampanjo proti progresivni večini američkih Hrvatov in na sami konvenciji so se dogajale zadeve, ki so postavile v pravo luč to manjšinsko skupino, ki nikakor ni hotela razumeti, da so principi ameriške demokracije veljavni za vse, ne pa samo za malo kliko ljudi, ki smatrajo, da jim vodstvo Hrvatske bratske zajednice pripada, tudi, če je večina članstva proti njim. Ko s tem niso uspeli, so celo zadevo predložili sodniji. Manjšina se je torej zatekla na sodnijo, ko je pri ogromni večini članstva doživela poraz. Sedaj pa je ta ista manjšina, ki je smatrala, da je tudi ameriška jurisdikcija ustanova, v kateri se lahko z rdečim strašilom doseže tisto, kar se drugače nikakor ne more, doživela svoj drugi, smrtni udarec.

Kar se je zgodilo v zvezi s Hrvatsko bratsko zajednico je zelo značilno ne samo za Hrvate, ampak tudi za nas ameriške Slovence. Tu se dogajajo stvari, ki so si ena drugi na las podobne. V posameznih narodnostnih skupinah je začelo nekaj vreti, nekaj se giblje . . . Na dnevnem redu so zakulisne spletke, organizirani so napadi na progresivne narodnostne skupine in vložene so tožbe na sodnijah. Organizirana reakcija deluje ne samo v vrstah američkih Slovencev, ampak tudi v vrstah drugih narodnostnih skupin in ta podtalna, zahrbtna klika mrčnih elementov seje same razdora in sovraštva, ter poskuša terorizirati progresivne elemente.

Nekaj takega se ni dogajalo za časa druge svetovne vojne ali pa takoj po končanju vojne. To je postalo očito šele zadnje čase in šele v bližnji bodočnosti, ako se temu pravočasno ne zoperstavimo, bomo občutili na vseh poljih našega življenja, kaj to podtalno, zakulisno delovanje mrčnih elementov pomeni.

Zelimo tu imeniti par stavkov iz članka v uradnem glasilu "Zajedničarja" z dne 24. decembra, o katerih bi morali tudi mi ameriški Slovenci razmišljati. Med ostalim je rečeno tudi to:

"In ko smo se mi tako žrtvovali in umirali v borbi Amerike za svobodo, tedaj je nazvani 'former Yugoslav diplomat' in bivši oficir v jugoslovanski kraljevski armadi, dr. Mladen Giunio, kot pravijo, služil v vojski hrvaškega kvizlinga dr. Ante Pavelića, ki je napovedal, baje v imenu hrvaškega naroda, vojno naši Ameriki in ki je pozneje šel na stran partizanov, kateri so na strani Amerike pobirali lovorjeve vence, da je mogel pod njihovim plaščem priti v inozemstvo.

"Mi se ne bi ozirali na to skakanje bivšega oficirja kralja Petra I., ako se ne bi med Amerikanci našlo politike, ki se pod laži-pretvezami poslužujejo proti naši organizaciji obtožb in obrekovanj tega karakterja, 'spokesmana' dr. Vladimirja Mačeka, da pred Ameriko blatijo častno ime američkih Hrvatov in Hrvatske bratske zajednice in nam nadevlejo žaljivke—"koristne budale."

Dejstvo, da je ta dr. Mladen Giunio nastopil pred kongresnim odborom za ne-ameriške aktivnosti kot ena važna priča proti progresivnim skupinam američkih Slovanov, je potrebno posebno poudariti, kajti mi smo zadnje čase priče nenavadno velikega dotoka beguncev raznih narodnostih v to deželo. Ne prihajajo v našo deželo samo razni Giuniji in Došeni, ampak tudi razni Kreki in Mačeki. S kakšnim namenom prihajajo in kaj prav za prav hočejo?

Predvčerajšnji Plain Dealer je razkril, da se sedež Slovenskega narodnega odbora nahaja tu—in Clevelandu. "Ameriška domovina" je to vedno držala v tajnosti. Drugo dejstvo, ki ga posnemamo iz Plain Dealerja je, da je pred-

UREDNIKOVA POŠTA

Silvestrov večer v Slov. društvu v Euclidu

Leto 1947 jemlje slovo in se bliža zatonu in kmalu bo zapisano v zgodovini med drugimi leti.

Kar je bilo dobrega ali slabega, vse to bo za nami in to se ne povrne več. Mi vsi pa smo samo živeli in vprašanje je, ako smo storili svojo dolžnost do svojega bližnjega!

Ob zatonu tega leta naj vsak sam sebe vpraša, vsak naj sebe pogleda in si pred oči prinese vse dni minulega leta in popravi napake svoje in drugih, pa bo mogoče leto, v katero stopamo, boljše. Vsako dejanje naj bo bolj premišljeno, pa bo obrodilo sad in prineslo več miru in napredka za vse nas.

Marsikateri naših domačih, ki so bili še med nami to leto, so šli od nas v dolgo večnost; njih težave in tudi veselje je dokončano med nami. Ni jih več in pogrešali jih bomo. Mi, ki smo pa ostali, da še vršimo nam določeno delo, glejmo, da to po pravici in ga še izpolnimo, dokler nam dopuščajo dnevi odmerjenega življenja, da ne bo prepozno. In glejmo, da ne pozabimo, da so naši domovi zgrajeni za nas vse brez ozira na vero in politiko.

Nocoj, ko bo ura udarila 12, ko si podamo roke in ko si bomo voščili srečno Novo leto, naj to voščilo prihaja iz srca, ne pa, da je samo prazna formalnost.

Prihodnje leto naj prinese več sloge in sodelovanja med nas in ako bomo pazili na to, bo gotovo uresničeno, da se v kratki dobi začne graditi nov Narodni dom tukaj pri nas.

Na Silvestrov večer pridite tukaj v naš dom. Ta večer priredi klub društev veliko veselico v korist novega doma. Pridite in pokažite dobro voljo napram ideji o novem domu, ki bo edini spomenik za nas, ki živimo v Euclidu.

Vsem Jugoslovanom voščim srečno in zdravo Novo leto 1948!
James Rotter.

Silvestrova večernica v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Cleveland, O.—Direktorij Slovenskega doma na Holmes Ave. vabi vse prijatelje in znanke, posebno pa še vaščane iz okolice na veliko večernico v sredo 31. decembra. Farmarji in drugi iz Madison okolice so nam že sporočili, da se gotovo udeležijo, eden pa celo sporoča, da bo pripeljal sodeček domače kapljice, da bo lažje spodbijal domače dovipe, ki jih gotovo ne bo manjkalo.

Kaj vse bo, ne bom opisoval, ker bodo tudi skrivnosti. Znanu, ki je vedno doma, kot stara "prišrafana" peč, sem le nekaj omenil, pa me je takoj zagotovo.

sednik tega odbora dr. Miha Krek. Tretje dejstvo, posneto iz Plain Dealerja je, da je ta dr. Miha Krek iz Clevelanda (dobesedno pravi Plain Dealer: "Dr. Miha Krek of Cleveland is chairman."). To pomeni, da je tu ustanovljena brez vednosti američkih Slovencev organizacija, katere predsednik je dr. Miha Krek, ki, ako je poročilo Plain Dealerja točno, smatra sebe iz Clevelanda, ne pa iz Italije, kar zopet pomeni, da namerava ostati tu. S čem se bo preživljal, kaj bo ta Miha Krek delal v tej Ameriki, kjer si ameriški Slovenci služijo svoj vsakdanji kruh v potu svojega obraza, je seveda vprašanje, ki se nas ne tiče.

Zadnje čase so precej močni znaki, da se poskuša pri raznih društvih doseči podporo za begunce. Na posamezna društva so bile poslani prošnje v tem smislu. Poleg tega je že uradno glasilu neke podporne organizacije zasukalo v očitne proti-jugoslovanske vode in v vsaki svoji izdaji kaže vedno bolj reakcionarno tendenco.

Ni dvoma, da stojimo pred novimi dogodki, ki bodo marsikatero zadevo pravilno pojasnili. Za enkrat pa je dovolj, da smo čuječi, skrajno čuječi—kajti v vprašanju so naše kulturne in podporne organizacije, naše težko priborjene časopise, naša mladina in naše skozi dolga, predolga leta priborjene pravice.

vil, da pride. Tako pridite vsi ti, ki si želite domače zabave v krogu svojih zancev in prijateljev. S tem boste dali tudi voljo direktoriju, da bo lažje delal načrte, katere ima v programu za prihodnje leto. Le pridite, čeprav pozno! Bomo šli pa zgodaj domov!
T. S.

Plesna zabava Kluba društev SDD

Euclid, Ohio. — Klub društev Slov. društvenega doma na Recher Ave. priredi plesno veselico na Silvestrov večer 31. decembra. Pričetek zabave bo ob osmih zvečer in trajala bo do ranega jutra na Novega leta dan. Odbor je preskrbel dobro godbo in vse, kar je potrebno za veselico, da ne bo manjkalo ne pijače in ne jestvin.

Odbor se prav prijazno priporoča celokupnemu občinstvu v Euclidu in okolici, da nas obišče na ta večer. Pridite in pridružite se veseli družbi, v kateri boste dali slovo letu 1947 in v polni nadi, da bo novo leto prineslo večje blagostanje, boste pričakali prihod leta 1948.

Ves preostanek te veselice je namenjen v domovo blaginjo, da bo mogoče enkrat doseči tisti zaželjeni cilj, namreč da nam bo mogoče začeti z gradnjo novega doma, ki bo odgovarjal vedno večji in napredujoči euclidski naselbini ter ji bil v ponos na narodnem in kulturnem polju.

Ob tej priliki voščim vsem prijateljem in čitateljem Enakopravnosti srečno novo leto ter obenem podarim \$5.00 v pomoč listu.

Torej, še enkrat, na veselo svidenje v SDD na Recher Ave. na Silvestrovi zabavi jutri večer.

Za veselilni odbor
Frank Tegel.

Zenski klub Slov. doma vabi

Cleveland, O. — Članice Zenskega kluba Slovenskega doma na Holmes Ave. prav prijazno vabijo na zabavo, ki se bo vršila na Silvestrov večer v zgornji dvorani, pod pokroviteljstvom Kluba društev in direktorija Doma.

Veselilni odbor se je ponovno zavzel, da bo tudi letos, kot prejšnja leta, nudil vsem posetnikom prvotnostno postrežbo. Igrala bo priljubljena godba Pete Sokach orkester.

Na svidenje!
Martha Batich,
tajnica kluba.

Novi uradniki društva Ribnica št. 12 SDZ

Cleveland, O. — Na letni seji društva Ribnica št. 12 SDZ, ki se je vršila 21. decembra, je članstvo izvolilo sledeče uradnike za leto 1948:

Predsednik Frank Virant,

podpreds. Anthony Kausek, tajnik Joseph Ban, 1218 E. 169 St., blagajnik Anton Debelak, zapisnikar Andrew Sadar.

Nadzorni odbor: preds. Frank Žagar, člana Frank Jansa in Edward J. Herbst.

Zdravnik dr. Kern ter ostali slovenski zdravniki.

Zastopnik kluba društev SND Frank Žagar, zastopnik za Delniško konferenco SND Frank Plut, zastopnika pri podružnici SANS št. 39 Joseph Champa in Frank Žagar, zastopnik za sport Anthony Kausek.

Društvo je prispevalo \$25 za obrambni sklad naprednega časopisja, posamezniki pa so darovali po \$1 in sicer sledeči: Matt Martincich, Joseph Champa, Frank Lausin (West Side), Max Zelodec, Joe Centa, Anton Debelak, Frank Drobnic, James Herbst, Edward Herbst, Anton Rotar, Joe Perko, William Kramer, Joseph Levstek Jr., Frank Žagar, Anton Kausek, Joe Ban, Frank Virant, Andy Sadar. Ko pa je sobrat Joseph Durjaja iz Euclida zvedel, kaj je društvo in članstvo prispevalo in ker ni mogel biti navzoč na seji, je rekel: "Na tu imaš Ban še \$2, da bo vsota za par copakov večja." Hvala Joe! Želimo še več takšnih posnemalcev.

Dalje ostane društvo še vedno član SANSa, kakor tudi čitalnice SND.

Naj še omenim, da bo društvo priredilo proslavo 35-letnice svojega obstanka meseca februarja in sicer drugo nedeljo v SND na St. Clairju s popoldanskim programom in plesom zvečer.

Društvo upa, da boste vsi zadovoljni z našim programom, saj veste, da imamo Ribničanje smeja na kožo. No, pred priveditvijo se pa bom še oglasil, za sedaj pa želim vsem veselost, zadovoljstvo ter zdravo Novo leto!
Jos. Ban, tajnik.

Zahvala

Spodaj podpisani se prav iz srca zahvaljujem vsem skupaj za poslano božično darilo po Joe Semetu. Vsem skupaj in vsake-mu posebej sem hvaležen za rojaka in človeška čustva. Zdravo in razuma polno novo leto 1948. Vam iz srca želim, vedno Vam hvaležni rojak
Mike Sintič,
6600 Bliss Rd., Cleveland, O.

Wallace napadel zasliševanja kongresnega odbora

TULSA, Okla., 28. dec. — Bivši podpredsednik Henry A. Wallace je danes v telegrafski izjavi glavni konvenciji zamorskega bratstva Alpha Phi Alpha napadel nedavna zaslišanja, ki jih je vodil kongresni odbor za neameriške aktivnosti v zvezi z "rdečo nevarnostjo" v Hollywoodu.

Wallace je izjavil, da je to početje kongresnega odbora "veliki pogon na liberalce, progresivce in komuniste."

"Ta pogon ni storjen proti omenjenim skupinam, vključno komunistom, ker zagovarjajo nasilno spremembo vlade. Naperjen je proti njim, ker so zahtevali, da se da neki pomen besedam 'enako priliko za doseg sreče.'"

"Kongresni odbor je sprožil ofenzivo proti resnici. Poskuša, da bi spravil k molku prisatelite in politične voditelje, ki so najbolj pripravljeni, da ljudstvu povedo resnico. Kongresni odbor poskuša, da bi ustrašil in spravil k molku profesorje, učitelje, učenjake in navadne državljanke, ki radi govorijo resnico," je rekel Wallace in pristavil, da kongresni odbor dobiva vso podporo od strani bojazljivcev v filmski industriji in da bo podobno podporo dobil tudi od dobro plačanih mož v poverljivih odborih univerz in visokih šol.

VERA V JUGOSLAVIJI

Poročilo o razgovorih s katoliškimi, pravoslavniimi, muslimanskimi, judovskimi in protestantskimi voditelji in o preiskavah s pomočjo verskih zavodov ter dokumentov

To poročilo je sestavilo sedem američkih protestantskih duhovnikov in urednikov verskih listov, ki so obiskali Jugoslavijo poleti 1947.

II. del

(Nadaljevanje)

Katoličani, ki so se upirali ali pa javno obsojali ta početja, so bili zasledovani, pogumnejši med njimi (vključivši mnogo takih duhovnikov kot monsignor Ritig) pa so pobegnili v hribe in se pridružili partizanskemu gibanju. Takim ljudem danes nova vlada izkazuje čast in jim zaupa odgovorna mesta. S takimi katoliškimi voditelji smo govorna oblast—in še več, fakičnost teh zgodovinskih dejstev. Te reči so se dogajale v škofiji, katere metropolit je bil Alojzij Stepinac—in v rimsko-katoliški cerkvi najvišja in odgovorna oblast—in še več, fakičnost je služil za vojaškega vi-karja ustaških oboroženih sil, ki so izvršile najhujše prekrške, dasiravno je na podlagi gotovih katoliških listov on osebno pri-priporočal zmernost.

Tako globoko so zaupali ti hrvaški voditelji v obstoj Hitlerjevega "novega reda", da so shranili rekorde o svojih zločinih. Ko je končno prišel polom—na Hrvaškem se je zgodilo nenadoma—so bili ti državni dokumenti prenešeni zaradi varne shrambe v Stepincevo palačo v Kaptolu v Zagrebu in za njihovo jamstvo je nadškof dal osebno potrdilo (ki smo ga videli). Število zabojev ustaškega plena—zlatih ur, prstanov, uhanov, zapestnic in celo iz ust žrtev izpuljenega zlatega zobovja—je bilo najdenih in odkopanih v kapeli frančiškanskega samostana le en blok proč od Stepinceve katedrale. Če človek čita zapisnik obravnave, kar so storili člani naše skupine, naj-de, da je samostanski opat priznal ta dejstva, vendar pa je zanikal osebno odgovornost, češ, da se je ravnal po naročilu svojih predstojnikov, kojih imena je odklonil povedati. Nasprotno pa se je Stepinac izgovarjal, da on ni odgovoren za dejanja njemu podrejenih ljudi.

V osvobodilni borbi je v Jugoslaviji skupaj umrlo 1,700,000 mož, žena in otrok. Od teh je veliko število bilo žrtev medsebojne povezanosti med Italijani, Nemci in fanatičnimi hrvaškimi katoliki, ki so zaključili postavitvi korporativno katoliško državo po vzorcu Španije pod Francom, Italije pod Mussolini-jem in Slovaško pod podrepnikom Hitlerja.

Na svoji sodni obravnavi Stepinac ni zanikal resničnosti dokazilnega gradiva, ki ga je predložila država—fotografije, lastnoročno podpisane dokumen-

te in zaprisežene izjave—tem-več je zadržal svojo obrambo do zadnjega. Tedaj pa je skušal pokazati, da je ugovarjal prekrškom ter da je njegovo stališče bilo moralno nepregrešno, kajti delal je v interesu katoliške Hrvaške proti ogrožanju komunizmu.

Morda je važno omeniti, da jugoslovanska vlada ni podvzela legalnih korakov proti Stepincu do šest mesecev po končani svetovni vojni. Namesto tega in ker se je hotela izogniti obravnave, je zahtevala, da Vatikan nadškofa premesti. Maršal Tito nam je povedal, da je osebno prosil za to papeževega legata škofa Hurleyja iz St. Augustina, Florida, ameriškega državl-jana, ki zastopa papeško državo v prestolnem mestu Jugoslavije. Ko potem Vatikan po štirih mesecih ni odgovoril na to zahtevo in ko je vlada dobila dokaze, da nadškof Stepinac ni le nadaljeval s svojo nelegalnostjo, temveč je skrivaj celo blagoslavljal ustaške podzem-nih. Ko je končno prišel polom—na Hrvaškem se je zgodilo nenadoma—so bili ti državni dokumenti prenešeni zaradi varne shrambe v Stepincevo palačo v Kaptolu v Zagrebu in za njihovo jamstvo je nadškof dal osebno potrdilo (ki smo ga videli). Število zabojev ustaškega plena—zlatih ur, prstanov, uhanov, zapestnic in celo iz ust žrtev izpuljenega zlatega zobovja—je bilo najdenih in odkopanih v kapeli frančiškanskega samostana le en blok proč od Stepinceve katedrale. Če človek čita zapisnik obravnave, kar so storili člani naše skupine, naj-de, da je samostanski opat priznal ta dejstva, vendar pa je zanikal osebno odgovornost, češ, da se je ravnal po naročilu svojih predstojnikov, kojih imena je odklonil povedati. Nasprotno pa se je Stepinac izgovarjal, da on ni odgovoren za dejanja njemu podrejenih ljudi.

Kolaboracija pravoslavnih in Muslimanov

Da bi ne prevladovalo mnenje, da so v tem konfliktu prizadeji le katoliki, med katerimi je nastala razdeljena lojalnost oboje med duhovščino in ljudstvom, želimo poudariti, da so na isti način pripadali na eno ali drugo stran tudi pravoslavni in mohamedanci.

(Dalje prihodnjič)

WALLACE NI VEČ

UREDNIK "NEW REPUBLIC"
NEW YORK, 29. dec. — Ted-nik "New Republic" je danes naznanil, da je Henry A. Wal-lace podal ostavko kot urednik revije.

Casopis bo poslej urejeval za-ložnik Michael Straight, dočim bo Wallace pisal le tedenske članke.

NEW YORK SE ZA SILO

IZKOPAL IZ SNEGA
NEW YORK, 29. dec.—Dane-s se je prvič izza petkovega rekordnega padca snega na milijone ljudi iz širšega New Yorka vračalo na delo. Trans-port je bila na splošno zopet upostavljen, dasiravno so imeli skoro vsi vlaki, ki dnevno dova-žajo ljudi na delo, večje zamude.

A Gala New Year's Eve

★ PARTY ★

VENISON DINNER — FUN — SOUVENIRS
NOISE-MAKERS

Music by Ray Modic

VICTORY TAVERN

513 East 152nd St.

MAKE RESERVATIONS

Tel.: KE 9735

Jože Kranjc:

PRAVLJICA DVEH PSIH

1.

Skalarjevi so prebivali v kleti. S ceste namreč se je prišlo v ozko, nekoliko temno vežo, z nje pa po dolgih, zavrtih stopnicah v klet. In če ste šli mimo drvarnic, shramb in kletnih prostorov, tipajoč na levo in desno, kajti obdajala vas je črna, vlažna tema, do konca, ste dotipali vrata. Za temi vrati so stanovali Skalarjevi. Njihovo stanovanje je bilo majhno. Imeli so kuhinjo z drobnim okencem, ki je gledalo na dvorišče, in ozko sobico, iz katere so se videle noge ljudi, ki so hodili mimo po cesti. Stanovanje bi ne bilo tako slabo, a pred leti, preden je gospodar preuredil ta dva prostora, so bile tu drvarnice, vsled česar se je še sedaj po vseh stenah nabirala vlaga, ki je močila zidove in tla, po kotih pa se je izpreminjala v zeleno plesen.

Toda Skalarjevi so bili vseeno zadovoljni. Skalar je bil namreč kamenar. Vsak dan po nekaj ur je klesal kamne pri velikem kamnoseškem podjetju, plača je bila majhna in tako je naravnost hvalil Boga, da se mu je posrečilo dobiti sredi mesta vsaj kolikor toliko ceneno stanovanje. Ni bil namreč sam. Imel je ženo in dvoje otrok. Žena je bila preprosta, iz delavske družine doma in zato ni imela preveč zahtev, saj je že od mladih nog živila bolj na tesno, otroka pa sta se v tem stanovanju rodila, in ko sta zrastle, si drugačnega stanovanja sploh nista mogla misliti.

Tudi Skalar je nazadnje imel stanovanje rad. Saj je bilo vendar čisto povezano z njegovim življenjem. Tu se je naselil, ko se je oženil, dolgih sedem let je živel tu. Tu se mu je rodil Andrej pred šestimi leti, tu se je rodila Breda pred petimi, tu sta oba zrastle, tu so živele, tu se pogovarjali, tu sanjali.

Takole majhni, preprosti ljudje tako radi sanjajo. Mi govorimo o preteklosti in sedanjosti, ti ljudje pa zmeraj pripovedujejo o bodočnosti. Bodočnost je za njih nekaj velikega, nekakšen prostor sreče, poln sonca in lepote, vanjo građe vse svoje načrte, zanjo potrepe vse. Vse skrbi in težave, vse tiste dneve preneso ob misli, da bo prišel dan, ko bo minila revščina in beda in bo pozabljeno vse. Kajti kako bi pa drugače mogli prenašati pezo svojega življenja? Kako bi se drugače mogli zadovoljiti s tem, kar imajo, če je to, kar imajo, sploh kaj?

Tudi Skalar je rad sanjal. Ko je takole sedel v kuhinji za mizo in položil na prvo koleno Andreja, na drugo pa Bredo in opazoval, kako žena ropota z lonci ob ognjišču, so se mu svetile oči, gledal je nekam daleč in pravil:

"Čakajta, otroka moja! Prišel bo čas, ko ne bomo sedeli takole na temnem. Imeli bomo stanovanje z velikimi, svetlimi okni, doli pod nami pa bo ležal zelen vrt, poln sadnega drevja. Na največjem drevesu pa vama bom napravil ujknice, sedela bosta na deščici in se držala za vrvi in se ujkala, zdaj gori proti nebu, zdaj doli proti zemlji. In nad vama bodo rastle rumena jabolka, samo roko bosta iztegnila in že bo jabolko na dlani. Potem, takole zvečer, se bomo postavili vsak k svojemu drevesu, vidva, mati in jaz in se bomo šli zlate barvice, nazadnje pa se bomo lovili—hop, hop, in ti, Andrej, boš najhitrejši, nihče te ne bo ujel!"

Tudi otrokoma so se zasvetile oči. Široko so se jima odprle in

že sta videla pred seboj rumeno hišico z zelenimi polkni, vso v cvetju sadnih dreves. Daleč v stran se je dvigal zelen gozd in za njim griči in hribi in prav daleč, čisto na obzorju visoke snežne gore. In poteček je tekkel po vrtu, nalahno poskakoval, se prevračal in izgubljal nekam v travo. Andrej je pobožal takrat očeta po bradi in vprašal:

"Pa bo imela hišica tudi ograjo?"

Oče je pokimal: "Da, da, tudi ograjo. Vesta, tako leseno, križasto, iz samih brez..."

In so se vsi trije zamislili, dokler se ni oglasila Breda:

"Kdaj pa bo to, oče?"

Takrat je oče zavzdihnil, svetloba v očeh mu je ugasnila, pobožal je zdaj tega zdaj onega in dejal:

"Bo... Bo nekoč!"

Nekoč... Ta lepi nekoč, ta svetli čas... Nekoč! Čas sreče, čas lepe hišice in veselih iger, čas čudežnega vrta in šumečega potečka... Nekoč!

Potem so večerjali, kmalu pa je mati spravila oba otroka spat... Andrej je spal pri očetu, Breda pri materi... Ne dolgo potem pa so zaspali vsi štirje in včasih je posijal mesec na obe postelji in osvetlil štiri smehljajoče obraze, ki so sanjali, kaj bo nekoč.

Življenje Skalarjevih je mirno potekalo iz dneva v dan. Otroka sta se dopoldne igrala ob nogah matere, po kosilu pa sta ostala sama. Mati je namreč šla vsako popoldne v mesto. Najeta je bila v neki javni kuhinji za ribanje. Vsako popoldne je odšla in se proti večeru vrnila. Dostikrat je prinesla raznih dobrot, ki so ostale gospodi od kosila. Takrat je bil pri Skalarjevih slavnosten dan. Enkrat na mesec pa je prinesla kakšno igračo, kakor lesenega konjčka, majhno pučko in druge take drobnarije, kajti takrat je dobila denar za svoje delo.

Otroka sta se privadila temu življenju. Ko sta bila sama, sta najprej obnovila vse, kar jima je oče pripovedoval prejšnji večer, potem sta se začela igrati. Navlekla sta izpod ognjišča poln sonca in lepote, vanjo građe vse svoje načrte, zanjo potrepe vse. Vse skrbi in težave, vse tiste dneve preneso ob misli, da bo prišel dan, ko bo minila revščina in beda in bo pozabljeno vse. Kajti kako bi pa drugače mogli prenašati pezo svojega življenja? Kako bi se drugače mogli zadovoljiti s tem, kar imajo, če je to, kar imajo, sploh kaj?

Tudi Skalar je rad sanjal. Ko je takole sedel v kuhinji za mizo in položil na prvo koleno Andreja, na drugo pa Bredo in opazoval, kako žena ropota z lonci ob ognjišču, so se mu svetile oči, gledal je nekam daleč in pravil:

"Čakajta, otroka moja! Prišel bo čas, ko ne bomo sedeli takole na temnem. Imeli bomo stanovanje z velikimi, svetlimi okni, doli pod nami pa bo ležal zelen vrt, poln sadnega drevja. Na največjem drevesu pa vama bom napravil ujknice, sedela bosta na deščici in se držala za vrvi in se ujkala, zdaj gori proti nebu, zdaj doli proti zemlji. In nad vama bodo rastle rumena jabolka, samo roko bosta iztegnila in že bo jabolko na dlani. Potem, takole zvečer, se bomo postavili vsak k svojemu drevesu, vidva, mati in jaz in se bomo šli zlate barvice, nazadnje pa se bomo lovili—hop, hop, in ti, Andrej, boš najhitrejši, nihče te ne bo ujel!"

Tudi otrokoma so se zasvetile oči. Široko so se jima odprle in

že sta videla pred seboj rumeno hišico z zelenimi polkni, vso v cvetju sadnih dreves. Daleč v stran se je dvigal zelen gozd in za njim griči in hribi in prav daleč, čisto na obzorju visoke snežne gore. In poteček je tekkel po vrtu, nalahno poskakoval, se prevračal in izgubljal nekam v travo. Andrej je pobožal takrat očeta po bradi in vprašal:

"Pa bo imela hišica tudi ograjo?"

Oče je pokimal: "Da, da, tudi ograjo. Vesta, tako leseno, križasto, iz samih brez..."

In so se vsi trije zamislili, dokler se ni oglasila Breda:

"Kdaj pa bo to, oče?"

Takrat je oče zavzdihnil, svetloba v očeh mu je ugasnila, pobožal je zdaj tega zdaj onega in dejal:

"Bo... Bo nekoč!"

Nekoč... Ta lepi nekoč, ta svetli čas... Nekoč! Čas sreče, čas lepe hišice in veselih iger, čas čudežnega vrta in šumečega potečka... Nekoč!

Potem so večerjali, kmalu pa je mati spravila oba otroka spat... Andrej je spal pri očetu, Breda pri materi... Ne dolgo potem pa so zaspali vsi štirje in včasih je posijal mesec na obe postelji in osvetlil štiri smehljajoče obraze, ki so sanjali, kaj bo nekoč.

Življenje Skalarjevih je mirno potekalo iz dneva v dan. Otroka sta se dopoldne igrala ob nogah matere, po kosilu pa sta ostala sama. Mati je namreč šla vsako popoldne v mesto. Najeta je bila v neki javni kuhinji za ribanje. Vsako popoldne je odšla in se proti večeru vrnila. Dostikrat je prinesla raznih dobrot, ki so ostale gospodi od kosila. Takrat je bil pri Skalarjevih slavnosten dan. Enkrat na mesec pa je prinesla kakšno igračo, kakor lesenega konjčka, majhno pučko in druge take drobnarije, kajti takrat je dobila denar za svoje delo.

Otroka sta se privadila temu življenju. Ko sta bila sama, sta najprej obnovila vse, kar jima je oče pripovedoval prejšnji večer, potem sta se začela igrati. Navlekla sta izpod ognjišča poln sonca in lepote, vanjo građe vse svoje načrte, zanjo potrepe vse. Vse skrbi in težave, vse tiste dneve preneso ob misli, da bo prišel dan, ko bo minila revščina in beda in bo pozabljeno vse. Kajti kako bi pa drugače mogli prenašati pezo svojega življenja? Kako bi se drugače mogli zadovoljiti s tem, kar imajo, če je to, kar imajo, sploh kaj?

Tudi Skalar je rad sanjal. Ko je takole sedel v kuhinji za mizo in položil na prvo koleno Andreja, na drugo pa Bredo in opazoval, kako žena ropota z lonci ob ognjišču, so se mu svetile oči, gledal je nekam daleč in pravil:

"Čakajta, otroka moja! Prišel bo čas, ko ne bomo sedeli takole na temnem. Imeli bomo stanovanje z velikimi, svetlimi okni, doli pod nami pa bo ležal zelen vrt, poln sadnega drevja. Na največjem drevesu pa vama bom napravil ujknice, sedela bosta na deščici in se držala za vrvi in se ujkala, zdaj gori proti nebu, zdaj doli proti zemlji. In nad vama bodo rastle rumena jabolka, samo roko bosta iztegnila in že bo jabolko na dlani. Potem, takole zvečer, se bomo postavili vsak k svojemu drevesu, vidva, mati in jaz in se bomo šli zlate barvice, nazadnje pa se bomo lovili—hop, hop, in ti, Andrej, boš najhitrejši, nihče te ne bo ujel!"

še enkrat in pomežiknil, nato pa si je popravil kodraste kostanjeve lase, obmolnil in se zastrmel sam vase. Neko čudno hrepenenje ga je prevzelo. Zdelo se mu je, da ga sonce vabi k sebi, da ga kliče iz te puste teme ven, na svoj prostor, na cesto in travnike. V srečo ga je nekaj prijel, zgrabilo ga je z vso silo in nehotno se je ozrl na Bredo.

Breda je stala sredi kuhinje. Kratko rdeče krilce ji je padalo v gubah ob životku, roke je tiščala k sebi, lasje pa so se ji usipali po čelu čez ušesa na vrat, stala je in strmela v okence s široko odprtimi očmi, sonce pa se je razlivalo čez njen obraz, da so bila lica vsa bela, ustnice pa čisto rdeče, napete in hrepenče.

Andrej ji je položil roko okrog vratu in kakor v strahu skrivnostno šepnil:

"Pojdiva ven!"

Breda je kar brez besed pokimala. Obrnila sta se in skoro po prstih stopila iz kuhinje na črn hodnik, tipaje šla mimo drvarnic in po stopnicah v vežo in že sta stala na cesti. Kar zavezalo ju je, tako je bilo vroče. Sonce je sijalo z vso silo na visoke hiše, tlak se je svetil, ves bleščeč, ljudje pa so hodili sem in tja. Andreju in Bredi se je zdelo, da so vsi dobre volje. Pogovarjali so se, se smejali, mahalili z rokami ta ali oni je hodil sam s seboj in se je smehljaj sam vase, tretji je kar obstal sredi pločnika in se zagledal v nebo, da sonce je imelo čudovito moč.

Se avtomobili in vozovi, ki so ropotaje tekali po cesti, so bili vsi v blesku pomladanskega sonca, drveli so kot bi plesali, šoferji pa so menda kar brez vzroka pritiskali na trombete.

Breda je pomežiknila in udarila z rokami, nato pa je vzklila:

"Joj, kako je lepo!"

Andrej je spremljal z očmi vse premikanje, se ogledal zdaj na to, zdaj na ono stran, potem pa se je nenadoma spomnil, kako je oče pripovedoval o svojem domu.

"Tam daleč," je pravil, "je dežela in na deželi je hiša in sončje, polne zibajočega se klasja. In živina je, ki se pase po travnikih, polnih marjetic... Tam sem doma. Nekoč bomo šli tja in bomo pogledali vse to... Tam je vse drugače, kakor tu v mestu. Tam si je sonce od jutra do večera, sonce je na polju, sonce v hiši..."

Tako je pripovedoval oče in Andrej se je radovedno ozrl po cesti navzgor. Cesta je bila dolga, da ni videl do konca, čim dalje bolj se je zoževala in tam čisto na koncu je je zmanjkalo... Prav gotovo, si je mislil Andrej, prav gotovo je tam na koncu dežela. Tam so polja in travniki, tam je hišica s sadnim vrtom in veseli potečki, tam je oče doma.

Prijel je Bredo za roko, jo pokleknal s seboj in dejal:

"Pojdiva na deželo!"

Breda je kar prikimala in že sta šla po pločniku in strmela tja daleč, kjer se jima je odpiral nov svet. Šla sta in se zadovoljno smehljala sama vase, dvoje blestečih drobnih obrazkov s široko odprtimi očmi. Mimogrede je teklo življenje. Ljudje in živali, vozovi in avtomobili, vozički kmečkih ženic in kolesa, vse se je spajalo v neko čudno veselo pesem, utripalo je kakor mogočno srce živega bitja in zdelo se je, da ni razlik med ljudmi, da ni razlik med bitji, kajti vse se je smehljalo v toploti sončnih žarkov. Morda sta Andrej in Breda vse to le občutila, ker nista videla ljudem v duše. Morda je vsak človek, ki

je šel mimo njiju, nosil v srečo bolečino, trpljenje, ki je le on vedel zanj... morda pa so ljudje res pozabili vsak na svojo težavo...

Šla sta. Držala sta se za roko in se razgledovala okrog sebe. Občudovala sta čarobne izložbe, napolnjene s stvarmi, ki jih še nikoli nista videla tako lepih. Kajti kadar ju je mati peljala s seboj, takrat je bila nedelja, vse izložbe so bile zagrnjene z ječlenimi zagrinjaji, ceste so bile prazne, nekam puste in brez življenja... zdaj pa sta bila sredi vrvenja.

Kako je lepo življenje, je prišlo Andreju na misel. Vse se premika in hiti, vse je tako svobodno in veliko, vse tako polno veselja in sonca. Tu ni drobnega okna, kjer vedno tiči dolgočasna sivina, tu ni mraku in ozkih, vlažnih sten. Sklenil je, da bo šel v svet, ko doraste. Kako prijetno bi bilo na primer biti voznik, sedeti na vozu in vladati med dvema konjema, ki dirjata veselo z enega konca mesta k drugemu. Vse ga občuduje, otroci gledajo za njim in tolčejo z dihanji, on pa ponosno sedi in poganja: Hi, hi, hi! Seveda bi vzel Bredo s seboj. Ona bi sedela poleg njega in se naslajala nanj z vsem životkom, s svojimi velikimi modrimi očmi pa bi gledala zdaj naravnost tja po cesti, zdaj v svetlo modro nebo, zdaj pa vanj, ki bi pokal z bičem in včasih celo zavriskal, kakor zna zavrisniti oče.

Obrnil se je k Bredi in skoro nežno dejal:

"S sabo te bom vzel, Breda?"

Breda je najprej pokimala, čez čas pa je vprašala:

"Kam?"

"Ko bom voznik!" ji je potrdil in ji še bolj stisnil roko.

Breda ga je vprašala:

"Ali boš voznik?"

Prikimal je in rekel samo ob sebi umevno:

"Seveda bom!"

Breda se je zadovoljno nasmejala in ga pobožala po roki...

Tako sta šla kar naprej in marsikdo se je ozrl na oba, ko ju je srečal. In kaj se ne bi? Bila sta kakor dva drobna otročička iz pravljice, ki sta se napotila v svet sreče iskat, hodila sta smehljaje, najmanjša človečka med vsemi, ki so samostojno hodili po pločniku.

Pot se je vlekla, sonce se je že prevrnilo za hiše, ko sta še vedno šla po cesti naprej. Hiše so se nenadoma izpremenile. Kar nekje na lepem, še opazila nista tega, je bilo konec visokih, v nebo segajočih hiš, iz tal so zrastle manjše hišice, obdane z ograjami in vrtovi, koder so se vile bele steze, posute z drobnim peskom. Grede so ležale s polnim upanjem uprte v nebo, iz njih so kilele cvetlice, marjetice, makche in še sto in sto raznobarnih, ki jim ni človeka, da bi vedel za njihova imena.

Andrej je naglo obstal in pokazal z roko okrog sebe. Nato je dejal:

"Breda, pogledj, same hišice!"

Breda je tlesnila z rokami in s polnimi očmi jemala vase vso lepoto.

"To je že dežela," je pripomnil Andrej, nenadoma pa je obstal in vzklil:

"Poglej, Breda!"

Stegnil je roko in oči čudo, kaj so zazrle njune oči. Od glavne ceste se je odcepila pot in tekla v stran naravnost proti hiši, ki je stala čisto na samem. In kakšna je bila ta hiša! Čisto rumena je bila z zelenimi polkni, okrog nje se je vzpenjalo v nebo cvetoče sadno drevje, okrog in okrog je zelenela trava, ki jo je sekal žuboreč poteček, prav zaradi njega so se košatile mogočne smreke, ki so se skoraj dotikale obla-

kov, okrog in okrog pa je bila postavljena ograja iz brezovih debel.

Otroka sta obstala z odprtimi ustmi. Breda je raztegnila roke in zaklicala:

"Naša hiša!" in že sta stekla, kakor na višje nedoumljivo povelje, proti hišici, pred ograjo sta obstala, se je oprijela in kula na čudežni vrt.

"Ali vidiš poteček?" je vprašal Andrej.

"In trava je tudi!" je odgovorila Breda.

"In drevesa!"

"In hiša!"

Strmela sta kakor v sanje. Držala sta se za ograjo kot bi bila priklenjena nanjo, zdelo se je, da je ni sile, ki bi ju odgnala od tod.

Takrat pa se je zgodilo tisto nekaj velikega.

3.

Izza vogala hiše sta se nenadoma pripodila dva psa. Velika sta bila, rjava, s pokončnimi ušesi in njuna košata repa sta opletala sem in tja. Pridirjala sta in zalajala na vso moč, ko sta ugledala drobno dvojico, na kar sta se zakadila naravnost proti ograji.

Bredi so se zasvetile oči in je je vzklila:

"Psička! Psička!"

Stegnila je roko, da bi ju pobožala. Psa sta se najprej začudeno spogledala, obstala sta, vzleknila hrbte, potem pa sta, kot bi se dogovorila, začela mahati z repoma, nekaj sta mamljala in že sta obstala tik pred ograjo. Breda pa je božala zdaj tega, zdaj onega. Osmero oči se je zazrlo drugo v drugo. Andrej in Breda s svojimi velikimi modrimi očmi in psa z vlažnimi rjavimi, gledali so se in so bili menda drug drugemu všeč. Andrej in Breda sta se smejala, psa pa sta se stiskala po dolgem k ograji in opletala z repi sem in tja.

"Ti, ti..." je božala Breda večjega, ta pa se je z vsem životom pritiskal k njej in jo gledal, kot bi hotel reči: Pa ti, ti si mi tudi všeč.

Tako so se zabavali vsi štirje kot bi bili eno samo, štiri življenja so se srečala in se razumela prav zato, ker niso ničesar razmišljali.

Tedaj so se v hiši odprla široka vrata in na prag je stopila mlada gospa. Razglavlja je bila, da so se ji usipali zlati kodrasti lasje po vratu in na obe strani ob rožnatem obrazu, bila je oblečena v belo, blestečo obleko, ki ji je segala do tal, da so se videli le konci zlatih solnčkov, oči pa so ji bile velike in temne. Obstala je na pragu in čez obraz ji je šinil strah. Pritisnila je obe roki na prsi in zaklicala:

"Sultan!"

"Nero!"

Psa sta počasi obrnila glave in pogledala proti hiši, potem pa sta se okrenila spet nazaj in se drsala ob belo ograjo.

Gospa je stopila čez prag in na stopnice, nato pa je šla po pešeni poti nalahno kakor kraljična iz sanj, bližala se je po tiho in oblačilo ji je plahutalo po zraku v svetlih lokih, ki so se prelivali v soncu kakor svilena krila blestečega metulja.

Otroka sta zastrmela vanjo kot bi zagledala samega nebeskega angela. Oprijela sta se ograje in gledala v njen beli obraz, ki se je smehljaj. Psa sta poskočila in planila proti njej, zaletavala sta se vanjo, ji lizala bele roke, lajala, tu in tam pa sta se obrnila proti ograji, kot bi hotela povedati, poglej, ta sta pa najina prijatelja. Gospa ju je potrepljala po vratu, nato pa stopila do ograje, se sklonila, da so ji lasje padli skoro čez čelo, in je vprašala:

"Cigava pa sta vidva?"

Andrej si je potegnil z rokavom pod nosom in je odgovoril:

"Skalarjeva."

"A tako?" je smehljaje rekla gospa s toplim, ljubeznivim glasom. Pobožala je Bredo po la-

seh in nadaljevala:

"Kako pa je vama ime?"

Andrej je prijel Bredo za roko in dejal:

"Jaz sem Andrej, Breda je pa Breda."

Gospa se je zasmejala.

"A, Breda je Breda?" je rekla. Potem je pobožala še njega in spet vprašala:

POZOR!

DELIKATESNA TRGOVINA

na 751 Broadway

JE SEDAJ POD NOVIM

LASTNOSTVOM

Nashe cene so zmerne in postrežba je prvovrstna

Odprto od 8. zj. do 11. zv.

SRBIČINA IN RAZNE

KOŽNE BOLEZNI

AVENUE SKIN CLINIC

M. L. NEARING, D. M.

ZDRAVNIK

Urad odprto od 10. do poldne in 2. do 7. zv.

Govorno slovensko in poljsko

691-692 OLD ARCADE

Euclid Entrance

Tel.: CH 2200

NORWOOD THEATRE

6210 ST. CLAIR AVE.

WED.—THURS.

Ether Williams—Jimmy Durante in

"THIS TIME FOR KEEPS"

—IN TECHNICOLOR—

ON OUR STAGE

Wed. nite only—8:30 p. m.

"Four Steps of Harmony

Quartette"

ZA ZANESLJIVO ZAVAROVALNINO

proti OGNJU—NEVIHTAM—AVTO POŠKODBAM.

ITD., pokličite

JOHN ROŽANCE

15216 LUCKNOW AVENUE

KEEnmore 3662

PRODAJALEC ZEMLJIŠČ IN ZAVAROVALNINE

NEW YORK DRY CLEANING CO.

6120 Glass Avenue

ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN

PRIJATELJEM SREČNO IN ZDRAVJEPOLNO

NOVO LETO!

Vaše obleke bodo zgledale lepo in kot nove, ko jih

sčistimo in zlikamo ter zakrpamo pri nas.

Zahvaljujemo se za naklonjenost v preteklem letu in

se priporočamo za v bodoče.

"Kako pa da sta prišla sem?"

PREŽIHOV VORANC:

Jirs in Bavh

(Nadaljevanje)

Cesta, od kraja še polna sejmarjev, je postajala vedno bolj prazna. Posamezniki so se zgubljali navkreber v hribe in na posled smo ostali sami sredi nje. Živina je bila živahna in Jirsu in Bavhu se je videlo, da se z veseljem vračata domov. Komaj smo jih dohajali. Zopet nas je dohitel Janet, toda z verigami čez ramena. Prodajal je. Še nekateri drugi sejmarji so mogočno pozvonjali z dokazom sejmarske sreče.

"Koliko si dobil?"

Janet je ostal odgovor dolžan in se hotel potuhiniti. Toda Galuf je vpil:

"Počakaj, boš dal za liter 'Pod klancem', ker si prodal."

Janet je herad ostal v družbi, a ostal je. Ko pa smo prišli do "Pod klancem", kamor smo zavili, se je na skrivaj izmuznil.

"Skopuh!" so opravliali za njim.

Privezali smo vole k ograji in šli pit. Gostilna je bila polna sejmarjev.

"Pod klancem" pa se je zgo-

dilo to, česar nihče ni pričakoval. Tam so bili tudi Poljanci, ki so se začeli zanimati za naša vola. Nenadoma so začeli kupčevati z očetom. Ta je bil zdaj nekoliko mehkejši in je ceno znižal kar na tri. Mešetarila je vsa gostilna.

"Tri ne boš dobil, saj si videl sejem."

"Toda vola sta lepa, kakor nalašč za pitanje!" se je bahal oče.

Govorilo se je sem in tja, očetu so prigovarjali znanci naj popusti, ta se je z raskavim glasom branil za vsak krajcar, kakor bi mu dušo vlekli iz telesa, računal na prstih, odbijal, nato zlezel na dve in devet, ter tu trdovratno obstal.

"Ne morem!" je vzdihnil.

Poljanec je ponujal dve in osem.

"Ker sta mi všeč. Na sejmu bi jih dobil za šest!"

"Ne ostane mi nič, ker moram kupiti druge!"

"Tudi ti boš kupil cenejše!"

Oče je dolgo mislil.

"Naj bo, ali kovača napitnine ter liter vina boste plačali!"

Udarili so.

Meni se je motilo v glavi, zgodilo se je, česar nisem pričakoval in zdaj se me je polotila otožnost. Slutnja, ki jo je razodeval očetov obraz, da je za tako ceno prodal le pod pritiskom razmer, me ni toliko vznemirjala, kakor zavest, da se bo vendarle treba ločiti od ljubljenskih volov. — Potem se je zgodilo vse tako naglo: očetu so naštel denar, ki ga je ta pazno ogledoval, papir za papirjem, jih z raskavimi rokami preizkušal in ves sveženj novčanic s tresočimi rokami spravil za srajco.

"Zelim vam srečo. Dobro živite!"

"Pošteno sta plačana!" je zatrjeval Poljanec. "Pri meni bosta jedla deteljo in jeseni jih bom prodal v Celovec."

Popili smo še liter vina in se odpravili. Zunaj je dolina postajala že mračna. Vola sta nestrpno čakala na odhod in nista slutila, da se je medtem v gostilni odločila njuna usoda. Oče je odvezal verige, katere sem jaz obesil preko ramen, in jima pritrtil kupčeve vrvi. Vola sta radovedno stegovala glavi in opletala z jeziki. Nato ju je oče potrepel po bedrih.

"To je vajin novi gospodar!"

"Kako jima je ime?"

"Sivi je Jirs, beli pa Bavh!"

sem pojasnil jaz.

To je bilo vse, kar sem spravil iz sebe. Slo mi je resnično na jok. Hitro sem se obrnil v stran, da bi ne videl njunih oči, nato pa sem se hlastno spustil za očetom, da bi čimprej izginil za cestnim ovinkom. Na nama se je razlegalo zatleglo mukanje prodanih volov in mi trgalo dušo.

Bilo je že mračno, ko sva se razstala z zadnjimi sejmarji in se pognala s ceste v hribe. Lesovje se je tiho ovijalo reber in pobočij, v njih še ni bilo življenja vigrednih noči, ampak jih je napolnjeval hlad padajoče slane. Skozi vejeve je zrlo jasno, svetlomodro nebo z bledimi zvezdicami. Na vzhodu je zasil mesec in mesečina je motno lomila skrivnostne sence gozdnih globočin, iz katerih je strahotno odmevalo žvenketanje otveza na mojem hrbtu.

Vso pot sva molčala. Očeta je navdajal resen molk, ali roka, ki je sem in tja mahnila skozi noč, je pričala, da se v njem predejo težke gospodarske skrbi. Mene je stiskal za grlo mir gozdne okolice, da občutki niso mogli na dan.

Ko sva se povzpela na vrh slemen, za katerim je ležala naša huba, sva bila priči prele-

pega pogleda; vse, kar so oči dosegale, je bilo pokrito z blede peno mesečnega svita, skozi njo so se risale globoke, vijugaste dolinske vdrtine, že napolnjene s srežasto meglo, ki se je raztegovala po oprsij obraslih slemen. Na desno se je vse skupaj polagoma potapljalo v široko, spečo, meglenasto ravan — tam je bila Podjuna. Pred nama se je vzdigovala pošastna stena Karavank z vdrtinami, prepadi in grozečimi grebeni, katerih se je ovijal lesk snežnih odej. Mesečina je vso podobo te gorske pošasti pričarala tako blizu našim očem, da bi že z iztegnjeno roko lahko dosegel njene prsi. Toda to je bila le zmota. Ustavila sva se, da z očmi pozujemo to široko in globoko skledo skrivnostne privlačnosti. Nato je iznenada prišlo iz mene:

"Zdaj bom dobil novo obleko za veliko noč..."

Tedaj je prišlo tudi iz očeta:

"Cena ti jo je požrla!"

Ni mi bilo čisto jasno.

"Poglej! Vola nista toliko vrgla, kakor sem prej mislil. Mogoče je še, ako se mi pospeči, da tudi nove junce prav poceni kupim. Toda današnji sejem je bil slab začetek. Do novega sejma se lahko spet spremeni, medtem cena zopet lahko naraste. Najemnina, požarna zavarovalnina pa ostaneta isti, ne zmenita se za ceno prav nič. Razlika bo mogoče komaj zadostovala, da to zamašim..."

Zazeblo me je. Karavanke so se nagnile čisto nad naju. Zadržanje upanje je še komaj telo.

"Kdo dela ceno..."

"Tisti, ki ima denar..."

"Ali ga ni mogoče pobiti?"

"To je gospoda..."

(Dalje prihodnjak)

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

PRAVLJICA DVEH PSIH

(Nadaljevanje s 3. strani)

ker res in vedel, kaj naj prav za prav odgovori, Breda pa je svetlo pogledala in rekla: "Naša hiša!" obenem pa stegnila roko in pokazala na rumeno splotje pred sabo.

Seveda je gospa začudeno vprašala, kako in zakaj naša hiša, Andreju se je spet odprl dar govora, in tako je gospa le zvedela za očetovo zgodbo, ki bo nekoč postala resnica. Kajpada tudi Breda ni molčala. Povedala sta vse, tudi svojo pot na deželo in da je ta hiša čisto taka, kakršna bo nekoč njihova, tudi na ujknič nista pozabila. In tako se je zgodilo, da je gospa dejala:

"Pa pojdite notri, da si vse ogledata, saj sta pridna otroka, saj vaju imata še moja huda psa rada!"

Odprla jima je vrata in že sta stopila na mehko pešeno pot.

In so šli vsi proti hiši. Sprejela je stopala gospa, za njo oba otroka in za njima psa, ki sta veselo poskakovala. Tako so prišli do hišnih vrat in že so vstopili v vežo.

Otroka sta kar obstala od začudenja, kajti kaj takega še nista videla. Po tleh so ležale ogromne, mehke preproge, na stenah so visele velike čudovite slike, s stropa pa je visel zlat lestenec, še lepši kakor sta ga Andrej in Breda videla v cerkvi.

"No, le stopita naprej!" je dejala gospa in ju peljala v sobo. Otroka od samega začudenja nista prišla do sape. Sredi sobe je namreč stalo ležišče, pregrnjeno s svilenimi pajčolani, od stropa pa je viselo blesteče belo zagrinjalo in padalo v dolgih svilenih valovih na ležišče. Vsa soba se je bleščala od dragoce-

nosti in je dišala po vrtnicah. Andrej bi se kmalu prekrižal, tako ga je prevzela vsa ta lepota, Breda pa si skoraj dihati ni upala.

Tedaj ju je gospa peljala v sosedno sobo, ki je bila nekoliko manjša. Imela je dve postelji, pregrnjeni z rožastimi odejami iz svile, sredi sobe pa je stala nizka mizica, na katero sta bila pritrjena dva kovinasta krožnika.

"Vidita," je rekla gospa, "to je pa soba mojih psov."

Andreju se je zdelo, da prav ne razume, že je odprl usta, da bi povprašal, če je prav slišal, ko je gospa nevedoma zaklicala:

"Sultan, Nero—hop!"

Psa sta veselo zalajala, poskočila in že sta ležala vsak na svoji postelji in smeje gledala v gospodario. Tudi gospa se je smehljala. Stopila je do prve postelje, božala psa, zraven pa je govorila:

"Pri tejle mizici pa jesta!"

Otroka sta se držala za roke in začudeno gledala okrog sebe, gospa pa je pritisnila na gumb v steni. Kmalu je priletelo mla-

do dekle, ki ji je gospa nekaj naročila v nerazumljivem jeziku. Dekle je odšlo in se brž vrnilo s polno skledo mesa. Vrgla je kose v oba krožnika, gospa pa je zaklicala:

"Sultan! Nero!"

Psa sta planila pokoncu in se pognala k mizici, potem pa sta začela otepati svoje kosilo.

"Ali vidita?" je dejala gospa, Andrej in Breda pa sta kar brez besede kimala.

Potem jima je gospa razkazala še druge prostore, peljala ju je v kopalnico, v velike sobe za goste, v oblačilnico, v knjižnico, v sprejemnico, nato pa še na vrt. Že mračilo se je, ko sta otroka spet šla na cesto, otovorjena z zavojem, ki ga jima je pripravila dobra gospa.

4.

Skalar in žena sta stala na pragu in vsa zaskrbljena gledala okrog sebe.

"Moj Bog," je vzdihovala Skalarica, "le kam sta šla. Da bi se jima kaj ne pripetilo."

Skalar pa jo je tolažil:

"Beži, beži! Najbrž ogleduje-

ta izložbe, Andrej pa je tudi pa-

meten, bo že pazil na Bredo."

Tedaj sta ju zagledala. Počasi in zamišljeno sta prihajala, držala sta se za roke in bila sta čisto resna v obraz. Andrej je celo gledal v tla in se potil zaradi velikega zaboja, ki ga je z vso silo tiščal pod pazduho.

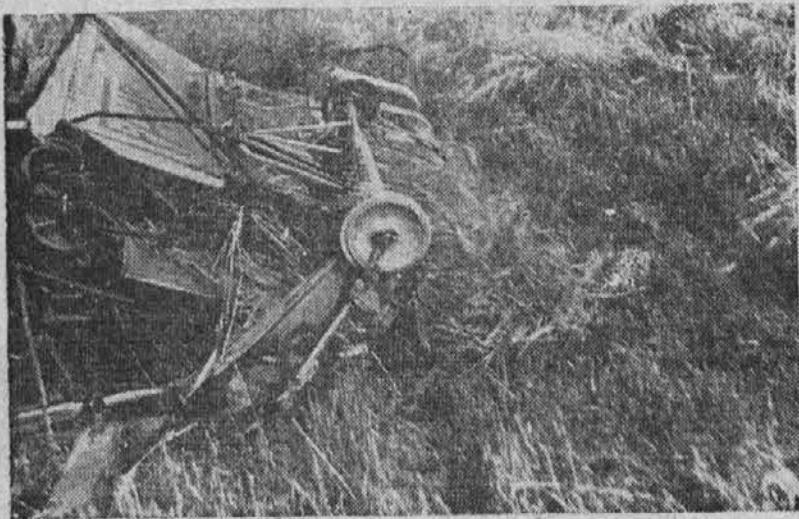
Skalar in Skalarica sta planila k njima, Skalar je pograbil Andreja, Skalarica Bredo, objemala sta ju in ju zraven kregala, potem pa so šli vsi skupaj v vežo in po stopnicah mimo drvarnice v stanovanje.

Otroka sta pripovedovala svojo dogodbo, Breda pa je čez nekaj časa dejala:

"Kajne, oče, če bi bila midva z Andrejem psa, pa bi tudi imela tako lepo stanovanje?"

Potem so šli spat. In ko je posijal mesec v sobo, je osvetlil vse štiri obraze. Otroka sta spala, oče je strmel s široko odprtimi očmi v strop, mati pa je mižala, toda menda ni spala, kajti izpod trepalnic so se ji počasi usipale solze. A mesec ni dolgo sijal. Čez nebo je prijadral črn oblak in ga zakril, da je bila spet v sobi tema.

SLIKE O DELU V JUGOSLAVIJI

Traktor Snop za snopom zrelega žita pada iz stroja

Traktorist Mali Farmal na Ljubljanskem barju med košnjo

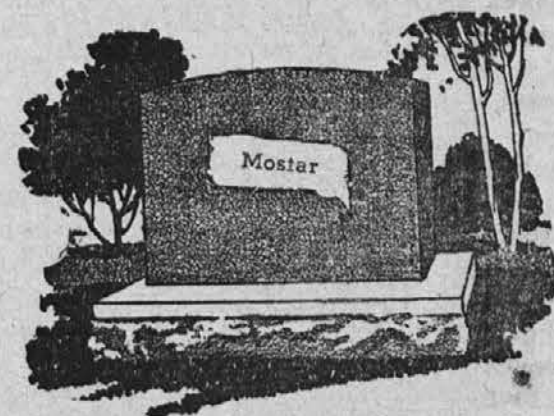

Oranje

Traktor, ki ga vodi udarnik zalske brigade Ivan Premik, vleče po žitni njivi snopoveznik, ki žanje in veze snope.

1890

1947

NAZNANILO IN ZAHVALA

S tugo in žalostjo v naših srcih naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da nam je kruta smrt odvzela iz naše srede našo preljubljeno in nikdar pozabljeno soprogo, mater, staro mater in sestro

Angelo Mostar

rojena Virant

Blagopokojnica je zatisnila svoje trudne oči po dolgotrajni in mučni bolezni dne 17. novembra 1947. Pogreb se je vršil dne 20. novembra 1947 iz Zakrajskega pogrebnege zavoda in po opravljeni maši-zadušnici v cerkvi sv. Vida smo jo položili k večnemu počitku na pokopališče Calvary.

Pokojnica je bila doma iz Rašica pri Velikih Laščah, odkoder je prišla v Ameriko pred 38 leti. Ob času njene smrti je bila 57 let stara.

V dolžnost si sčujemo, da se tem potom prav iskreno zahvalimo vsem, ki ste položili tako krasne vence in cvetje ob njeni krsti, kar je nam bilo v tolažbo in dokaz vašega spoštovanja do pokojnice.

Prisrčna zahvala bodi izrečena vsem, ki ste darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše blagopokojnice.

Iskrena hvala vsem, ki ste dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo pri pogrebu.

Dalje najlepša hvala članicam društva Marije Magdalene št. 162 KSK.I in društva sv. Cecilije št. 37 SDZ, ki so nosile krsto, kakor tudi vsem, ki so prišli pokojnico pokropiti, ko je ležala na mrtvaškemu odru ter jo spremlili na njeni zadnji poti na pokopališče.

Hvala lepa Rt. Rev. Monsig. Ponikvarju za opravljene cerkvene pogrebne obrede, ter pogrebniemu zavodu Frank Zakrajske in sinovi za lepo urejen pogreb in vsestransko najboljšo pomoč v dneh naše žalosti.

Bodi vsem, ki ste nam stali ob strani, nas tolažili in nam bili v pomoč na en ali drugi način v naši britkosti, izrečena globoka zahvala.

Preljubljena in nepozabna soproga, mati in stara mati ter sestra! Prestala si svoje življenjske muke, ko prišel je angel smrti in Te odvedel s seboj tam gori na višave. Zapustila si svoje drage, ki si jih tako ljubila, in ki Te vsi bridko pogrešajo, a božja volja bila je, da si se morala tako rano posloviti od nas. Žalostno se oziroma po hiši za ljubo soprogo in mamo, a Tvojega glasu ni od nikdar; zaman poslušamo za Tvoj korak, kate-rega ni. Ne solze ne mile prošnje Te več ne zbude z večnega spanja.

Počivaj v miru, preljubljena, spomin na Tvoje blago srce bo živel v naših srcih do konca naših dni, ko se bomo zopet združili s Teboj tam gori, kjer ni ne težav ne trpljenja. Snivaj sladko!

Zalujoči ostali:

ANTON, soprog

MARY STAMPFEL in ANGELA SPEHEK, hčeri

ANTHONY in JOSEPH, sinova

MARY ZADNIK in FRANCES SRAJ, sestri

JOSEPH VIRANT, brat

JOSEPH STAMPFEL, zet

MILDRED MOSTAR, sinaha

5 vnukov

V starem kraju pa zapuša brata John in Frank Virant

Cleveland, Ohio, dne 30. decembra 1947.

VABILO
NA

Silvestrov večer

ki ga
prirediKlub društev Slovenskega doma
na Holmes Ave.Pričetek ob 8. zv. — IGRA PETE SOKACH ORKESTER
Vstopnina 75c Vljudno vabi—Odbor